

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 83. Cardinales Conclave ingressi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66495)

præter Ludovicum Petiliani Comitem, Sæcul. XVI.
A.C. 1522.
& Laurentium Cajetanum feligebantur, qui omnes quatuor in se curam susceperant, ut suppeditatis pecuniis, cuncta pro conclavi necessaria subministrarentur; cum vero Pontificis ærarium esset exhaustum, Cardinales pecunias mutuo accipere decernebant, eisque etiam Thomas Righi Cameræ Clericus duo Ducalium millia totidemque alius quidam absque ullo fœnore numerarunt.

§. LXXXIII.

Cardinales conclave ingressi.

Alia habebatur Congregatio die decima sexta Mensis Decembris in Basilica S. Petri in Sacello Sixtino. Pet. Deiph.
l. 12. ep. 50. In hac conclavi initium esse dandum decernebatur, simulque cunctis, quæ ad portarum custodiam requirebantur, dispositis, reliquum diei colloquiis impendebatur, quibus Regum ac Principum Oratores honorati fuere. Die vigesima septima ejusdem Mensis Purpurati, re divina de Spiritu Sancto peracta, conclave ingressi sunt: Erant numero triginta novem, nec unquam Sacra hæc comitia majori Cardinalium frequentia magis erant conspicua. Primo quidem levis oriebatur contentio de schedarum

Sacell. XVI
A. C. 1522

darum norma, mox tamen decretum, illas esse scribendas, atque ex parte Scripturæ sigillo muniendas, ex altera vero parte absque sigillo complicandas, ne quovis pacto mutari valerent. Præterea sancitum, ut si qui forte mutata sententia ceteris accessuri, atque alteri sua suffragia daturi essent, id indicare deberent quodam signo, de quo ante scrutinium conveniretur. Hoc quidem jam octava Decembris decernebatur, ubi vero rursus proponebatur, nonnulli sese huic statuto opponerent, contendentes, juxta veterem morem suffragantium schedas omnino apertas esse dandas, alii vero eas clausas sigillo firmari petebant. Tertio post die scilicet trigesima Decembris Sacellanus in Sacello S. Nicolai sacris operatus est, quibus peractis suffragia prima vice colligebantur. Demandata est schedas ex calice extrahendi cura senioribus trium ordinum Purpuratis, quibus Cardinalis tit. Aræ-Coeli adjungebatur, post hæc Cornarus suffragia publice prælegit, eaque cunctis, qui illa signaverant, legenda exhibuit. Ferebat Ostiensis Cardinalis suffragia novem, Grimanus decem, Volaterranus, Flischus, de Montibus, & Anconitanus, quilibet quinque, Farnesius & Jacobatius septem, alique adhuc pauciora.

Ergo

Sæcul. XVI.

A.C. 1522.

Ergo die prima Januarii Anno Christi millesimo quingentesimo vigesimo secundo ad alteram votorum inspectionem, quam *Scrutinium* vocant, procedere oportuit, ubi cum una aperiretur scheda, in ea tredecim omnino Cardinales nominabantur, quæ res adeo ceteros commovit, ut suffragantis nomen rupto sigillo manifestari peterent, quod tamen effectui datum non est. In alia quadam scheda quinque scripti legebantur; præter hos Cardinalis Ostiensis decem, nonnulli septem, alii quinque suffragia ferebant. Die secunda Januarii tertia habebatur suffragiorum collectio, ubi in Cardinalem tit. SS. quatuor Coronatorum quindecim Purpurati conspirabant, in quarto autem scrutinio die quarta Januarii habito idem nonnisi quinque, Flischus vero novem, totidemque in quinta votorum inspectione postero die facta, nec non alii suffragia quinque habebant. Sequenti vero die Cardinalis Cibo, qui tum ægrotabat, ejus schedam deferentibus Anconitano, & Ursino Cardinalibus, solus duodecim suffragia numerabat, moxque Cardinalis tit. SS. quatuor Coronatorum exclamabat: *Nunc habemus Pontificem*, quocirca eidem Cardinali Medicæus, Petruccius de Valentia, Campegius, Cortonensis, Armellinus,

K 4

&

Sæcul. XVI. & Rangonius accesserunt. Sub idem
A.C. 1522. tempus Cælarinus, qui prius Farnesio
 suffragabatur, mutata jam sententia Ægidium nominabat, quam ob rem tam acris orta est contentio, ut plerique ejus schedam aperiri voluerint; & quamvis omnes Papam esse electum divulgarent, Cardinales tamen ad ulteriora minime progredientes ea die nil amplius gesserunt.

Grimanus Cardinalis, cum adversa valetudine premeretur, variasque artes, quibus salva animi integritate ad stipulari haud posset, adhiberi cerneret, ex conclavi excedere fatius duxit, ceteris Cardinalibus eum detinere nequicquam conantibus: Cum vero Ægidius Cardinalis Farnesio vehementer indignaretur, septima jam vice suffragia colligere oportuit, ubi Jacobatius undecim, Flischus septem, Ursinus decem, & Grimanus septem sibi suffragantes habuit. Octavum quoque scrutinium effectum caruit.

Equidem Volseus Cardinalis, Regis Angliæ Minister, nec auro nec labori pepercit, ut ipse in summum Pontificem eligeretur: omnes tamen illius conatus in irritum ceciderunt. Nec benignior aspirabat fortuna Medicæo Cardinali, qui itidem potiorum suffragiorum

rum partem sibi conciliare nitebatur. Sæcul. XVI
A.C. 1522.
Dudum Volseus vana spe semetipsum
lactabat, fore, ut sua tandem prævale-
rent consilia, eoquod Cæsar, cui non in-
fima in conclavi erat auctoritas, maxi-
mam ei spem fecisset, effecturum se, ut
ipse Papa fieret. Verum Carolus tan-
tum ab eo, quod obtulerat, præstando
absuit, ut potius Adrianum Cardina-
lem Florentinum, Dertusæ Episcopum,
a quo olim literis imbuebatur, defuncto
Pontifici subrogari curaret.

§. LXXXIV.

*Electio Adriani, Cardinalis a Cæsare
clam agitata.*

Ceterum tanta dexteritate, tamque
religiosa taciturnitate res ageba-
tur, ut Cardinales, qui Caroli partibus
obsecundabant, animi sui propositum
minime proderent, sed jamjam conten-
ti, ut Medicæi Cardinalis consilia ever-
terent, interea opportunam sua vota ad
effectum deducendi occasionem tran-
quille expectarent. Nec minus caute
Imperator animi sui sensus occultabat,
quamvis ceteroquin Cardinalium quo-
rundam fidem adeo sibi perspectam ha-
beret, ut de secundo successu securus
esset. Id rei probavit eventus, quippe
Adrianus nunquam hucusque nomina-